

Sociální role

Konflikt rolí

- Role jsou navzájem ve střetu
- Př. žena- kariéra x role matky

Sociální schizofrenie

- Výkon rolí soukromých a profesních
- Profesní plní tak aby je měl co nejdříve za sebou, pak nastane to, na co se těší

- Život je omezený – plno rolí nemusíme nikdy zkusit

Rolové přetížení

- Pokud se nakupí více rolí, které musí vykonat a on na ně nemá čas
- Spojeno s velkým stresem
- Př. nezaměstnaná matky, student,...

Rolový tlak

- Silné očekávání vycházející ze strany partnera (osoby, skupiny,...)
- Nastává i v případě protikladných očekávání
- Př. lékař, rodiče, žena, která tlačí muže k sňatku,...

Vztah k roli - 1. Pohled

Identifikace s rolí

- S některými rolami se člověk naprosto ztotožní
- Př. workoholik, vychovatelka – „Běž si umýt ruce.“

Distance od role

- Nesžije se s rolí, zanechává si odstup
- Př. nemám rád svou práci, jdu si jen vydělat
- Musím roli splnit, abych se dostal k další
- Př. nebaví mě střední škola, potřebuji maturitu, abych mohl na vysokou
- Člověk chrání sám sebe
- Př. lékař v hostu – nesmí si připouštět každou smrt
- Pokud ne – „burn out“ syndrom neboli syndrom vyhoření

Odmítnutí role

1. Manifestní odmítnutí role – řeknu ne i za cenu konfliktu
- Př. pubescence, vztah jedince k režimu
2. Latentní odmítnutí role - zachovány některé vnější znaky
- př. jedinec je proti režimu, ale aby se nedostal do problému, koná, co se po něm chce

Vztah k roli - 2. Pohled

Konvergence s rolí

- Já a role jsme jedno
- Roli přijmu: - bez odchylek – vykonám roli tak, jak mi byla předána
 - je nutno ji přesně vykonávat
 - př. hradní stráž, ceremoniář
 - s individuálními odchylkami – většina rolí

Divergence od role

- Neztotožním se s rolí, jdeme každý jinam
- Odmítnutí a následné zpracování
 - Tam kde se role zpracovat musí
- Př. prvňák nechce po prvních dvou dnech do školy
Práce – do práce musím
- Naprosto nepřijatelná role
- Př. práce – budu žít jen ze sociálních dávek, rozvod – už se nikdy neožením